

Collegebesluit

Collegevergadering: 15 juni 2021

Zaaknummer : 840149
Afdeling : Infra en Projecten Heemstede
Portefeuillehouder : A.P. van der Have
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Akkoord op voorstel AEB tegemoetkoming in de kosten nascheidingsinstallatie (SI)

SAMENVATTING

Gemeente Heemstede laat sinds eind 2017 haar huishoudelijk restafval aanvullend nascheiden door AEB in Amsterdam in een dat jaar nieuw opgeleverde nascheidingsinstallatie. Na de aanloopproblemen bleef de installatie beperkt presteren. Hier is AEB schriftelijk op aangesproken en over de mogelijkheid voor een financiële compensatie. De gezamenlijke gemeenten gaan na onderhandelingen akkoord met het voorstel van AEB.

JURIDISCH EN BESLUITKADER

In het kader van het programma 'Nederland Circulair in 2050' is in het Publiek Kader Huishoudelijk afval 2025 vastgelegd dat het wensbeeld is dat restafval in 2025 is afgenomen tot maximaal 30 kg per persoon / per jaar.

BESLUIT B&W

1. Akkoord te gaan met het voorstel van het AEB met betrekking tot de tegemoetkoming in de kosten vanwege tegenvallende resultaten nascheidingsinstallatie;
2. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Ruimte (C-stuk).

AANLEIDING

Eind 2017 is door AEB in Amsterdam een nieuwe nascheidingslijn voor restafval in gebruik genomen. In deze installatie wordt het restafval, dat vanuit Heemstede al jaren door het AEB verbrand wordt, nu eerst ontdaan van herbruikbare grondstoffen. Dit gaat met name om de PBD-fracties (plastic, blik en drinkpakken) maar ook om metalen en GFT. Deze nascheiding draagt hiermee bij aan het behalen van onze ambitie richting de VANG-doelstelling.

Naast het afval uit Heemstede wordt ook het restafval van de gemeente Haarlem, Bloemendaal, Diemen en Zandvoort hier nagescheiden.

Nascheiding volgens addendum AEB

In december 2016 is in een addendum "huishoudelijk afval scheidingsinstallatie" de nascheiding van het restafval vastgelegd. De uitwerking hiervan voor Heemstede is dat de gemeente de bronscheiding van Kunststof verpakkingsafval, Metalen en Drankenkartons verder kan uitbreiden. Het huishoudelijk restafval zal worden nagescheiden door AEB.

Voor het verwerkingstarief betekent dit vanaf de ingebruikneming van de nascheidingsinstallatie door AEB een opslag van € 4 per ton aangeleverd huishoudelijk restafval.

De in het contract genoemde percentages te behalen nascheiding zijn op basis van een inspanningsverplichting vanuit het AEB. In het addendum is ook overeengekomen dat twee jaar na ingebruikname van de installatie gemeente en AEB gezamenlijk de uitwerking van het gekozen scenario evalueren. De gemeente heeft dan de mogelijkheid onder voorwaarden te wisselen van scenario.

Blijvende tegenvallende resultaten

Eind 2017 is de nascheidingsinstallatie door AEB in gebruik genomen. Na de eerste opstartproblemen bleek de nascheidingsinstallatie structureel niet naar behoren te werken. Het beoogde recyclepercentage was 22,95% en dit is blijven steken op gemiddeld 5,7% (cijfers van maart 2020). Dat is nog steeds winst ten opzichte van geen nascheiding, maar niet wat is overeengekomen.

Meerlanden heeft, in samenwerking met Heemstede en de gemeente Haarlem, Bloemendaal, Diemen en Zandvoort, op 14 maart 2019 de eerste brief hierover aan AEB gestuurd naar aanleiding van het door de gemeente in januari 2019 ontvangen (vertrouwelijke) Optimalisatieplan Scheidingsinstallatie AEB. In de brief wordt om een onderbouwing gevraagd waaruit blijkt dat het AEB aan haar inspanningsverplichting voldoet en hoe wordt omgegaan met de betaalde opslag van € 4 per ton aangeleverd huishoudelijk restafval.

Op 13 mei 2019 heeft Meerlanden namens de gezamenlijke gemeenten een tweede brief geschreven aan AEB over de nascheiding. Hierin ligt de nadruk op het gevoerde bestuurlijk- en directieoverleg en openstaande toezeggingen uit dat overleg. Gevraagd wordt om inzicht te krijgen in de concrete inspanningen die worden gepleegd om de nascheidingsinstallatie maximaal te laten presteren. Per collegebericht van 1 september 2020 bent u hier reeds schriftelijk van op de hoogte gesteld.

Op 13 januari is opnieuw een brief verzonden namens de betrokken gemeenten en Meerlanden aan het AEB met het verzoek om een gesprek om tot overeenstemming te komen. Op 4 februari 2021 heeft dit constructieve overleg plaatsgevonden. In navolging van dat overleg heeft AEB op 8 april 2021 per brief een voorstel gedaan aan de individuele gemeenten. Het voorstel bestaat uit:

1. AEB verlaagt de SI-toeslag van EUR 4,00, zoals bepaald op pagina 6 van het Addendum Huishoudelijk Afval Scheidingsinstallatie (hierna "Addendum"), met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2018 naar EUR 3,60 per ton.
2. De inspanningsverplichting zoals opgenomen in onderdeel III.3 van het Addendum wordt aangevuld met de volgende tekst: Vanaf het jaar 2021 geldt hierbij dat indien het recyclepercentage in enig jaar lager is dan 6,0% van het inputgewicht, de Opdrachtgever over dat jaar een korting ontvangt van EUR 0,60 per ton en Opdrachtgever het recht heeft het Addendum voortijdig te beëindigen.

Het recyclepercentage zal hierbij door AEB berekend blijven worden op de wijze zoals dat in 2020 is gebeurd. Dit betekent dat de genoemde 6,0% inclusief metalen uit bodemas is, maar exclusief biogasproductie vanuit afzet ONF.

3. Deze aanpassingen gelden voor de looptijd van het huidige Addendum tussen AEB en de betreffende gemeenten, zijnde tot en met 2022.

MOTIVERING

1.1 Onderhandelingen hebben geleid tot de tegemoetkoming
Onderhandelingen, onder begeleiding van Meerlanden, hebben voor Heemstede, Haarlem, Bloemendaal, Diemen en Zandvoort geleid tot deze tegemoetkoming in de kosten. Het addendum SI is op basis van een inspanningsverplichting door AEB.

1.2 AEB blijft investeren in verbetering van de resultaten van nascheiding
Sinds de oplevering van de nascheiding bij het AEB is continu gewerkt aan optimalisering van de resultaten. Dit heeft de functionaliteit van de SI inmiddels ook aanzienlijk verbeterd.

1.3 Tegemoetkoming in de kosten bij resultaat lager dan 6%
De inspanningsverplichting is vanaf 2021 indien het recyclepercentage in enig jaar lager is dan 6,0% van het inputgewicht, de Opdrachtgever over dat jaar een korting ontvangt van EUR 0,60 per ton.

1.4 Verwachtingen vooraf waren vrij hoog
Bij de aankondiging van de ontwikkeling van een nieuwe nascheiding door het AEB waren te hoge verwachting geschapen. In de praktijk liggen de resultaten relatief marktconform (afhankelijk van de manier van berekenen).

1.5 Nascheiding draagt bij aan scheidingsdoelen gemeente
Hoewel niet de beoogde resultaten worden behaald, draag ook de huidige nascheiding bij aan het behalen van onze gemeentelijke doelen voor het scheiden van ons afval.

1.6 Het contract met het AEB verloopt per 31 december 2022
In het kader van de gezamenlijke verkenning naar een nieuwe partij voor verwerking van ons restafval per 1 januari 2023, vervalt de huidige overeenkomst.

Situatie AEB

In juli 2019 ontstond bij het AEB een crisis van ongekeerde omvang waarbij de centrale voor het grootste deel stil kwam te liggen. Dit had directe impact op de verwerking van restafval in Nederland en op de financiële situatie van het AEB en haar eigenaar de gemeente Amsterdam. Inmiddels draait de centrale weer als vanouds en heeft de gemeente Amsterdam de verkoop van het AEB opgestart.

FINANCIËN

Uit de onderhandeling is gekomen dat AEB, ondanks dat het addendum uitgaat van een inspanningsverplichting van het AEB, met terugwerkende kracht voor de jaren 2018, 2019 en 2020 het tarief per ton aangeboden restafval verlaagd van € 4 naar € 3.60. Er is in totaal in deze jaren ruim 9000 ton restafval aangeboden aan de SI. Voor Heemstede zal de tegemoetkoming in de kosten uitkomen op een bedrag rond de € 3.600.

Collegebesluit

Collegevergadering: 15 juni 2021

PLANNING/UITVOERING

N.V.T.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

N.V.T.

DUURZAAMHEID

Op advies van de rekenkamer wordt een routekaart ontwikkeld waarin ambities op lange termijn in onderlinge samenhang worden geoperationaliseerd in subdoelen en tussenresultaten. Daarnaast wordt een duurzaamheidsmonitor ontwikkeld om de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen inzichtelijk te maken. Op dit moment is de duurzaamheidsmonitor nog niet ontwikkeld en is het nog niet mogelijk om voor elk besluit aan te geven wat het effect is op de duurzaamheidsdoelstellingen.

BIJLAGEN

1. Brief voorstel tot compensatie van het AEB (vertrouwelijk)